

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/21/2017
Identifikačné číslo spisu:	8214010173
Dátum vydania rozhodnutia:	12.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8214010173.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Petra Szaba a JUDr. Daniela Hudáka v trestnej veci obvinenej F. Q. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 12. septembra 2017 v Bratislave dovolanie obvinenej podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Ladislava Csákóa proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 27. apríla 2016, sp. zn. 8To/34/2015, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej F.Á. Q. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bardejov rozsudkom z 25. júna 2015, sp. zn. 1T/80/2014 uznal obvinenú F. Q. vinnou z prečinu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, ako je uvedené v skutkovej vete výrokovej časti prvostupňového rozsudku.

Okresný súd obvinenej uložil podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j/, § 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 1 roka.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. výkon uloženého trestu jej podmiennečne odložil.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov.

Proti tomuto rozsudku podala obvinená Q. odvolanie, ktoré Krajský súd v Prešove uznesením z 27. apríla 2016, sp. zn. 8To/34/2016 podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti rozhodnutiu podala obvinená, prostredníctvom obhajcu, dovolanie. Dovolanie oprela o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že súd rozhodol v nezákonnom zložení, zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V dovolaní namietla, že odvolací súd rozhodoval v zmenenom zložení senátu, keď uskutočnil verejné zasadnutie o odvolaní, pričom o sťažnosti obvinenej proti uzneseniu, ktorým prvostupňový súd odmietol jej odpor, rozhodol v inom zložení senátu. Zmenou v zložení senátu bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

K porušeniu práva na obhajobu uviedla, že nesprávnym právnym posúdením bolo zároveň porušené uvedené právo.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedeného pod § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. namietala tú skutočnosť, že skutok bol spáchaný iba v štádiu pokusu, čo konštatoval aj odvolací súd, avšak bez toho, aby pochybenie napravil.

Dovolaciemu súdu navrhol, aby vyslovil, že napadnutými rozhodnutiami bol porušený zákon v neprospech obvinenej, súčasne obe rozhodnutia zrušil a vec prikázal v potrebnom rozsahu znova prejednať a rozhodnúť.

K dovolaniu sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Bardejov, podľa ktorej dovolanie obvinenej je potrebné odmietnuť, nakoľko pokus trestného činu je rovnako trestný ako dokonaný trestný čin a skutočnosť, že k následku (spôsobeniu škody) nedošlo, nebolo príčinám obvinenej.

Najvyšší súd ako súd dovolací skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Prešove ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvinenou prostredníctvom obhajcu, teda osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/, § 373 Tr. por., na Okresnom súde Bardejov, t.j. na mieste predpokladanom v ustanovení § 370 Tr. por., a v zákonnej 3-ročnej lehote. Dovolanie obvinenej však nie je dôvodné.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Obvinená predovšetkým namietla konanie verejného zasadnutia v nezákonnom zložení senátu.

Dovolací súd z predloženého spisového materiálu zistil, že k zmene v zložení senátu došlo na základe

Opatrenia predsedníčky krajského súdu č. 11 z 31. marca 2016, s účinnosťou od 1. apríla 2016, nakoľko predseda senátu JUDr. Mozner bol preložený na tunajší súd. Zmenu senátu si teda vyžiadala objektívna skutočnosť, ktorú nebolo možné preklenúť inak, ako zostavením nového senátu (č. l. 99). Predsedníčka súdu rozhodla v zmysle platného rozvrhu práce.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. nebol daný.

Obvinená v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. namietla nesprávnu právnu kvalifikáciu, pričom porušenie práva na obhajobu nenamietala skôr, preto sa dovolací súd, v zmysle § 371 ods. 4 Tr. por. uvedeným dôvodom bližšie nezaoberal.

Navyše treba uviesť, že konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Z dikcie cit. § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

Pokiaľ ide o obvinenou namietanú nesprávnu právnu kvalifikáciu v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., obvinená správne poukázala, že skutku sa dopustila v štádiu pokusu, čo konštatoval aj odvolací súd, pričom odôvodnil, prečo pochybenie nenapravil.

V tejto súvislosti je však potrebné uviesť, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. možno úspešne uplatňovať v prípadoch, ak zistené porušenie zákona by zásadne ovplyvnilo postavenie obvinenej.

Obvinenej bol pritom uložený mierny trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu, bez uloženia trestu zákazu činnosti, ako navrhovala prokurátorka, pričom pokus trestného činu je trestný podľa trestnej sadzby ustanovenej na dokonaný trestný čin.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie obvinenej F. Q. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.